GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŪ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 101. *Lunĭ, Marţĭ 7 (19) Maiu* **1885.**

Braşovŭ, 6 (18) Maiu 1885.

Ministrulŭ preşedinte englesŭ Mr. Gladstone a declaratŭ Vinerea trecută în parlamentŭ, că negoţiările cu Rusiŭ încă nu sunt terminate.

Ca ilustraţiune a situaţiunei create prin aceste negoţiărĭ fără finitŭ, despre carĭ se respândiră cele mai contradicĕtóre sciri, póte servi depeşa din Petersburg care ḑice: „Unŭ autografŭ împĕrătescŭ conferă generalului *Komarov* pentru escelentele dispositiunĭ luate în comandarea detaşamentului dela Murghab şi pentru înţelépta sa energiă faţă cu Afganii, precum şi pentru bărbăţia şi vitejia sa în lupta dela Tuş-Kepri, *sabia virtuţei militare cu briliante.*“

Óre rara distincţiune, ce i se face generalului Komarov într'unŭ momentŭ când se tractéză între guvernulŭ englesŭ şi rusescŭ de unŭ compromisŭ, prin care sĕ se aplaneze conflictulŭ provocatŭ tocmai de acelŭ generalŭ rusescŭ, nu invólvă o vătămare décă nu chiar o provocare a Engliterei?

In faţa purtărei provocătóre a Rusiei este fórte surprindĕtorŭ că cabinetulŭ englesŭ păstréză necurmatŭ un sânge rece, care întrece tóte aşteptăriie, întemeiate pe firea domólă şi pe spiritulŭ speculativŭ alŭ Engleşilorŭ.

Care sĕ fie óre causa că guvernulŭ englesŭ cedéză aşa de multŭ Rusiei în cestiunea regulărei fruntarielorŭ afgane?

Unii ḑicŭ, că cabinetulŭ Gladstone face mereu concesiunĭ pentru ca sĕ pótă rĕmâné la putere, alţii ḑicŭ că Englitera nu este destulŭ de bine pregătită pentru unŭ rĕsboiu cu Rusia şi de aceea sĕ străduesce alŭ evitá chiar cu preţulŭ unorŭ marĭ sacrificii, cei vine greu a le face; alţii érăşĭ susţinŭ, că tótă stratagema cabinetului din Londra are numai scopulŭ d'a amâná isbucnirea rĕsboiului până la unŭ momentŭ mai favorabilŭ ş. a. ş. a.

Nouĕ nu ni se pare nicĭ una din aceste versurĭ destulŭ de justificatŭ prin starea actuală a lucrurilorŭ, ci ne vine mai multŭ a crede, că Mr. Gladstone a sĕmţitŭ, că unŭ complotŭ s'a formatŭ în contra Angliei, unŭ complotŭ în care este implicată şi Germania şi de aceea Gladstone este aşa de hotărîtŭ d'a face tóte concesiunile posibile spre a paralisá planurile secrete îndreptate în potriva Marei Britanie.

Inzadarŭ îşĭ dă silinţă d. Vambery, colaboratorulŭ ḑiarului „Pester Lloyd“ de a propagá între Englesĭ idea rĕsboiului cu Rusia, ţinêndŭ conferenţe publice şi silindu-se a dovedi, că Englesii vorŭ face bine décă se vorŭ bate mai curêndŭ cu Ruşii, căcĭ aceştia din ce în ce se întăresc mai tare micşorându-se în acelaşĭ timpŭ şansele unei victotii englese. Gladstone cu partida lui suntŭ surḑĭ pentru tóte sfaturile de felulŭ acesta, ce le primescŭ din drépta şi stângă. Se vede că încă nu găsescŭ momentulŭ oportunŭ.

De altă parte nu trebue sĕ uitămŭ, că parlamentulŭ englesŭ cu tóte asigurările liniştitóre din timpulŭ mai recentŭ, n'a refusatŭ ér Mr. Gladstone n'a renunţatŭ la votarea creditului de 11 milióne punḑĭ şterlingĭ pentru pregătirĭ şi înarmărĭ, precum n'a renunţatŭ nicĭ la hotărîrea de a se descurcá de afacerea cu Sudanulŭ, retrăgêndŭ trupele englese de acolo, pentru ca Angliei sĕ nu-i lege mânile şi grijile ce i-le causéză Sudanulŭ. Ba, în ḑilele din urmă s'a făcutŭ şi s'a luatŭ în seriósă considerare propunerea de a se fortificá graniţele Indiei.

Cu tótă dispositiunea sa de a face concesiunĭ Rusiei, guvernulŭ englesŭ nu negige de a luá precauţiunile necesare. Posesiunea Indiei este pentru Englesĭ o cestiune de viaţă. De aceea opositiunea conservatóre pledândŭ în contra guvernului, a accentuatŭ că pacea ce voesce elŭ s'o încheiă cu Rusia nu póte fi durabilă şi că nu vede nicĭ o garanţiă într'ênsa pentru liniştea şi prosperarea imperiului indicŭ. Părerea opositiunei e, că rĕsboiulŭ, mai curêndŭ séu mai târḑiu, este inevitabilŭ şi ceeace imputâ ea guvernului, este că n'a luatŭ mai de cu vreme mĕsurĭ spre a se pregăti pentru elŭ. Lordulŭ Churchill a citatŭ în contra lui Gladstone însĕşĭ cuvintele pronunţate de acesta la 1880: „Finanţele nóstre suntŭ dĕrăpânate, ḑise atuncĭ Mr. Gladstone, sărăcia publică cresce, amŭ contribuitŭ la mărirea Rusiei şi cu tóte acestea ni-o amŭ înstrĕinatŭ; Turcia este cum se ḑice, amica nóstră, dér e ciungărită şi decade pe ḑi ce merge, Europa este neliniştită şi dintr'unŭ colţŭ pănă'n celălaltŭ e spăriată de faime iritatóre; nu ni se deschide decâtŭ perspectiva unorŭ nouĕ turburărĭ şi vĕrsărĭ de sânge.“

Aceste cuvinte ale lui Gladstone au fostŭ în adevĕrŭ profetice, şi chiar de ar succede compromisulŭ cu Rusia, elŭ nu va oferí nicĭ o garanţă de pace pentru viitorŭ. Dar pănă la asigurarea unei păcĭ durabile mai e unŭ lungŭ drumŭ, pe care-lŭ încrucişéză nu numai sabia cu briliante a generalului Komarov, ci şi reservele cele mai nouĕ ale Rusiei, care nu vrea sĕ scie de zonă neutrală şi care pretinde unŭ dreptŭ de supraveghiare asupra Afganistanului, spre asigurarea graniţelorŭ sale.

Ungurii şi Românii.

„La Revue du Monde Latin“ scrie despre situaţiunea Românilorŭ transilvănenĭ următórele rêndurĭ pe câtŭ de muşcătóre pe atâtŭ de dureróse pentru Ungurii, carĭ credŭ că orbescŭ lumea cu neadevĕrile ce le trâmbiţă pressa lorŭ:

La noi în Francia este unŭ lucru stiutŭ, că Ungurii suntŭ ómenii cei mai simpaticĭ din lume, adorândŭ libertatea, luptându-se timpŭ de secule pentru a o căpĕtá, şi aḑi intrebuinţând'o în celŭ mai cinstitŭ chipŭ.

De ce Ungurii suntŭ ei aşa de simpaticĭ? Intrébă acésta pe unŭ parisianŭ, care este convinsŭ de acéstŭ lucru: dênsulŭ îţĭ va rĕspunde, că acésta aşa e; că apoi dênşii au ţiganii lorŭ musicanţĭ, carĭ au fostŭ ascultaţĭ la esposiţiunea Universală, că prinţulŭ Zilahŭ (romanulŭ şi piesa de teatru a lui I. Claretie) este fórte simpaticŭ că Muncacsy zugrăvesce fórte bine stelele, şi aşa maĭ departe.

Cu tóte aceste trebue sĕ auḑimŭ puţinŭ şi ce ḑicŭ Slavii şi Românii despre Ungurĭ. Ei vorŭ ḑice, că Ungurii iubescŭ libertatea numai pentru dênşii singurĭ, că representândŭ numai a $^3/_7$ din poporaţiunea Ungariei elementulŭ maghiarŭ voiesce cu orĭ-ce preţŭ sĕ facă sĕ dispară maioritatea ne-ungară. E lucru de miratŭ cum sĕ schimbă lucrurile după latitudinĭ. Germanii au provocatŭ destule indignaţiunĭ cu germanisarea Alsaciei şi Ungurii nu provócă nicĭ una cu sforţările lorŭ de maghiarisare.

Românii şi Slavii alcătuescŭ o poporaţiune de douĕ orĭ mai mare de câtŭ poporaţiunea ungară; dênşii plătescŭ cu banii lorŭ tóte scólele regatului; dér décă vorŭ sĕ aibă o scólă care sĕ înveţe pe copiii lorŭ limba naţională, trebue sĕ o plătéscă ei din nou. Ei întreţinŭ tóte scólele regatului şi suntŭ siliţĭ sĕ-şĭ plătéscă şi scólele lorŭ.

Ungurii se consideră ca cuceritorĭ. Suferinţele bieţilorŭ Românĭ suntŭ neauḑite. Iustiţia este ungurésca, şi judecătorii suntŭ funcţionarĭ ungurĭ. La administraţiă totulŭ este ungurescŭ; în scurtŭ, aḑĭ în Unguria suntŭ cincĭ parţĭ de poporaţiune alcătuite de sclavĭ ş'o parte numai din stăpânĭ, de cuceritorĭ, carĭ se asémĕna cu acei marĭ magnaţĭ Ruşĭ de altă-dată, parisianĭ desĕvêrşiţĭ la Paris, şi ucigândŭ suptŭ knut, în Rusia pe ţĕranulŭ ce-i displăcea.

Ungurii suntŭ, în multe privinţe, asĕmĕnătorĭ cu Turcii. Dér poporaţiunea Turciei a avutŭ fericirea, ca Rusia sĕ se ocupe de afacerile lorŭ, şi poporaţiunile de suptŭ domnia Ungurilorŭ nu au nicĭ unŭ protegiuitorŭ.

E timpulŭ ca sĕ se scótă strigătulŭ de alarmă. De vreme ce esistă o rasă latină, care sufere în Transilvania şi care este martiră a orbirei Europei, noi amŭ voitŭ sĕ fimŭ cei dintêiu, carĭ sĕ aruncămŭ josŭ masca de civilisatorĭ, cu care s'a împodobitŭ acestŭ poporŭ de Mongolĭ, care n'a luatŭ din civilisaţiunea europénă de câtŭ douĕ lucrurĭ: ciobótele lustruite ale magnaţilorŭ sĕi şi pavagiulŭ pentru capitala sa.

3/15 Maiu în Viena.

Viena, 4 (16) Maiu.

Luaţĭ, dle Redactorŭ, spre sciinţă, că tinerimea română de aicĭ, ca în toţĭ anii aşa şi acum a depusŭ cu ocasiunea memorabilei ḑile de 3/15 Maiu unŭ micŭ tributŭ de recunoşcinţă pe altarulŭ scumpei nóstre naţiunĭ Deşi a fostŭ o plóiă torenţială, ce a ţinutŭ tótă ḑiua, totuşĭ amŭ convenitŭ într'unŭ numĕrŭ destulŭ de frumosŭ. Ne-amŭ revocatŭ în memoriă programa adunărei poporului de pe Câmpului Libertăţii, prin care se sdrobi tirănia, cu pietate ne'amŭ închinatŭ umbrelorŭ acelorŭ bărbaţĭ, cari au scrisŭ poporului românŭ tablele legei. Amŭ felicitatŭ pe cei mai neobosiţĭ antepluptătorĭ, esprimându-ne profunda nóstră reverinţă, ér intregei presse ardelene românescĭ i-amŭ trămisŭ asigurarea devotamentului şi aderinţei nóstre.

3/15 Maiu pe Câmpiă.

Indolŭ, 3/15 Maiu.

In comuna Indolŭ, ḑiua de 3 (15) Maiu s'a serbatŭ cu adênca pietate şi respectuósă veneraţiune. Locuitorii ca buni creştinĭ au adresatŭ rugăciunĭ lui Dḑeu, şi ca Românĭ au datŭ satisfacţiune consciinţei naţionale. Strada pe unde a mersŭ procesiunea la ţerină, spre a face rugăciunile rituale pentru plóiă şi holde, a fostŭ splendidŭ impodobită de amêndouĕ părţile cu frunḑă de stejarŭ, porţile, uşile, ferestrile erau ornate cu covóre şi nenumĕrate ţesăturĭ lucrate cu adevĕrată artă de bravele Române. P.

Unŭ semnŭ alŭ provedinţei divine.

Blaşiu 3/15 Maiu 1885.

Trăimŭ într'unŭ timpŭ, în care Românulŭ nu e de ajunsŭ, că e batjocoritŭ şi maltractatŭ în totŭ modulŭ, ci a ajunsŭ atarĭ vremurĭ, încâtŭ sĕ fie chiar şi împuşcatŭ, fără de nicĭ o consideraţiune, şi nu din altŭ motivŭ, fără numai pentrucă simte românesce.

Casulŭ întêmplatŭ în preséra ḑilei de 3/15 Maiu pe „Câmpulŭ libertăţii« încă arată în modulŭ celŭ mai evidentŭ, că Românului 'i este ameninţată cu totulŭ esistenţa sa naţională în acestŭ statŭ poreclitŭ constituţionalŭ. Tótă suflarea românéscă, acum ca şi mai înainte, cu totŭ dorulŭ sufletului lorŭ au aşteptatŭ ḑiua memorabilă. Dar gendarmii i-au opritŭ de-a serba acea ḑi. In preséra de 3 (15) Maiu din o numită distanţă şi cu puşcile la ochĭ 'i provocară gendarmii pe Românĭ sĕ părăséscă loculŭ monumentului.

Vĕḑêndŭ orăşenii, că gendarmii au trasŭ chiar şi cocoşulŭ şi că unulŭ dintre gendarmĭ a ordonatŭ »puşcaţĭ«, neavêndŭ încătrău s'au reintorsŭ în cea mai fru-

mósă ordine și liniște cătră casă. Atâta voiu sĕ mai amintescŭ, după câtŭ sunt informatŭ, că jandarmii de prin prejurŭ încă ar fi fostŭ concentrațĭ în Blașiu. Din tóte acestea puteți vedé cum trăimŭ noi Românii.

Cu tóte acestea ḑiua de 3 (15) Maiu a. c. pentru Blașiu, ba potŭ ḑice pentru întregŭ némulŭ românescŭ, a fostŭ de mare momentŭ, nu pentru aceea că erau sĕ fie împușcațĭ nisce ómenĭ pacinicĭ, — nu, ci ea a fostŭ caracteristică cu totulŭ din altŭ punctŭ de vedere. Ceace nu a succesŭ ómenilorŭ, a succesŭ aceluia, la care tirănia și barbarismulŭ nu póte străbate. Provedința divină, în carea Românulŭ își pune tótă speranța, și carea singură 'lŭ mai póte mângâia în suferințele sale, aceea alŭ căreia ochiu vede tóte, aceea a împlinitŭ dorulŭ Românului, aceea a fostŭ care a înfiptŭ stindardulŭ pre „Pétra libertății« în ḑiua de 3 (15) Maiu. Și anume: după amédĭ încetândŭ plóia s'a arĕtatŭ unŭ frumosŭ curcubeu, formândŭ tocmai deasupra pietrei unŭ semicercŭ, carele 'șĭ avea începutulŭ din josŭ de viile Blașului și se termina în Tĕrnava, voindŭ prin aceea însușĭ D-ḑeu a mângâia poporulŭ românescŭ. Tótă suflarea românéscă a rĕmasŭ estasiată la vederea acestei priveliștĭ în adevĕrŭ caracteristică. Speranța nóstră firmă este, că D-ḑeu ne va ajuta. **Vulturu.**

Blașiu, în 3 (15) Maiu.

Ḑiua de 3 (15) Maiu a fostŭ o ḑi memorabilă, ce a trebuitŭ sĕ o serbeze fiecare Românŭ de inimă, celŭ puținŭ în sufletulŭ sĕu décă nu altcum. Așa și aicĭ la noi s'a serbatŭ cu o tristeță sĕrbătórea martirilorŭ din 1848 — nu ca și până acum — ci fără stindardŭ și fără ceremoniele religióse. Ce e dreptŭ inteligența din opidulŭ nostru a fostŭ pregătită spre atare serbare, dér a fostŭ împedecată prin gendarmĭ. Se înțelege, inteligența nóstră fiindŭ pacientă a părăsitŭ acelŭ locŭ mâhnită până în sufletŭ pentru acéstă nedreptate înprăștiindu-se pre la casele lorŭ. Unde e dreptatea? Terorisările acestea suntŭ libertățile despre carĭ buciumă Maghiarii în lume, că se bucură naționalitățile în statulŭ Ungarŭ? A lipsitŭ stégulŭ naționalŭ de pre Pétra libertății, dér provedința divină s'a îngrijitŭ de altŭ stégŭ și anume: după amédĭ la 4 óre fiind puțină plóiă, s'a arătatŭ ca prin minune tricolorulŭ românŭ. Mĕ va întrebă fiecare cetitorŭ cum s'au manifestatŭ cele trei colorĭ? In curcubeu, care se poté vedea transversalŭ dela crucea de d'asupra dealului până la Pétra libertății. Toțĭ l'amŭ consideratŭ de unŭ semnŭ bunŭ pentru poporulŭ românŭ basându-ne pre provedința divină. Dea Dḑeu, ca sĕ se realiseze dorința nóstră cea dréptă, ca sĕ se convingă Maghiarii, că cu terorisări de aceste nu putemŭ trăi împreună, și sĕ apuce pre calea dreptății și a egalității.

Severŭ.

3/15 MAIU în BUCURESCI.

Bucurescĭ 4 Maiu.

Aniversarea memorabilei ḑile de 3 (15) Maiu, pe care Românii de peste munțĭ au pecetluit'o cu șiróie de sânge pentru a nu mai fi „robĭ érăși în vechiulŭ lorŭ pămentŭ, s'a serbatŭ cu demnitate și cu evlavia cuvenită și în Bucurescĭ. Președintele Societății Carpații și-a pusŭ tótă silința, ca sĕrbătorirea sĕ fiă câtŭ se póte maĭ vrednică de aniversarea a trei-ḑecĭ și șéptea a adunării poporului săteanŭ și cărturarŭ pe câmpulŭ libertății de la Blașiu.

Joi, ḑiua înălțării Domnului nostru, la órele 2 după amédĭ, s'a ținutŭ sub președința veteranului încăruntitŭ în lupte pentru dreptŭ și libertate, d. Vasile Maniu, membru alŭ parlamentului românŭ, în sala Orfeu o întrunire publică.

Sala era simplu dér frumosŭ împodobită cu totŭ ce Românii au mai scumpŭ și mai dragŭ inimei lorŭ. In frunte fâlfâia unŭ minunatŭ stégŭ tricolorŭ cusutŭ cu firŭ. In spatele stégului se înălțau »mărețele umbre« în forma unei piramide, pe care străluciau icónele »martirilorŭ Românimei.«

La deschiderea ședinței președintele propune cu lacrimĭ în ochĭ, ca adunarea sĕ-șĭ esprime părerea de rĕu pentru pierderea marelui cetățianŭ românŭ C. A. Rosetti, care s'a dusŭ dintre noi la ceilalțĭ martirĭ ai Românilorŭ pentru ca în unire sĕ róge cerulŭ pentru a face sórte mai bună neamului românescŭ oropsitŭ și bĕtutŭ de grea vijeliă. Adunarea ș'a esprimatŭ unanimŭ adénca durere pentru acéstă mare perdere, de care amŭ fostŭ lovițĭ.

Discuțiunea s'a începutŭ prin propunerea profesorului Dobrescu susținută de Dr. Tuliu Chețianŭ mare proprietarŭ și delegatŭ alŭ Craiovenilorŭ, și de Săcășanu pentru înființarea în Bucurescĭ alŭ unui »Cercŭ naționalistŭ.« Primindu-se propunerea s'a alesŭ unŭ comitetŭ pentru realisarea ei. Asemenea s'a discutatŭ cestiunea ḑiarului „Unitatea națională« pentru a se schimba din ḑiarŭ ebdomadarŭ în ḑiarŭ cotidianŭ. Pentru atingerea acestui scopŭ s'a alesŭ o comisiune pentru a chibzui asupra modului și mijlócelorŭ trebuincióse.

Séra la órele 9 și jumĕtate s'a ținutŭ banchetulŭ la care au participatu cam la o sută de persóne. Inainte de a ocupa cei de față locŭ la mésă s'a cântatŭ imnulŭ naționalŭ „Deșteptă-te Române.« A urmatŭ apoi șirulŭ toastelorŭ între care cele mai importante au fostŭ ale d-lorŭ Maniu, Dr. Chețianŭ, Făgărășanŭ, Dobrescu, Brătescu, Valerianŭ, Roco, Sânceleanŭ, Filimonŭ Ilia. S'au cititŭ numĕróse telegrame sosite din provincia între carĭ amintescŭ pe aceea a d-lorŭ Petru Chițu, Dr. Antonini, Olteanu, în numele »Societății „Carpații« din Craiova. Totŭ asemenea de însuflețitóre era și aceea a d-lorŭ din Bĕrladŭ: Negoi, Onișorŭ și alții.

Intre delegațĭ ai societății din Craiova, afară de d. Dr. Tuliu Chețanŭ au mai fostŭ și d-nii Popŭ și Chițu, proprietarĭ în Oltenia.

Aprópe de doi-spre-ḑece anĭ de ḑile, de când vorbescŭ și eu prin gazete cu frații mei de unŭ sânge, în totdéuna m'am feritŭ de a înșirà moșĭ pe groșĭ, séu cu alte cuvinte, de a scrie numai pentru a scrie lucrurĭ fără sfatŭ și socotélă. Așa fiindŭ firea mea nesgomotósă, m'am deprinsŭ a spune verde și pe față adevĕrulŭ adevĕratŭ, așa după cum mi-am câștigatŭ convingerea prin propria mea persónă și după cum m'a impresionatŭ momentulŭ. Se póte că multora nu le-am plăcutŭ, ér altora le-am fostŭ chiar displăcutŭ. Căcĭ pentru a fi prietinŭ cu Chesarulŭ, multă viclenia vulpéscă trebue sĕ ai; pe unulŭ sĕ-lŭ lingușescĭ și pe altulŭ sĕ-lŭ préslăvescĭ și atuncĭ a ta este puterea și mărirea de a trăi ca în sînulŭ lui Avramŭ pe pĕmentŭ.

Adese-orĭ când mĕ întâlniam cu câte unŭ distinsŭ bărbatŭ dela noi șĭ-mĭ ḑicea: »Cum se póte, că voi atâțĭ Ardelenĭ în România nu dațĭ nicĭ unŭ semnŭ de viață, nu ajutațĭ întru nimicŭ pe frații voștri rĕmașĭ acasă?« Ii respundémŭ și îi descriam starea lucrului așa după cum vedémŭ eu în realitate și treceamŭ în totdéuna de unŭ mare pesimistŭ. Fie! Mai preferŭ însĕ pesimismulŭ basatŭ decâtŭ optimismulŭ neîntemeiatŭ pe starea lucrurilorŭ și amăgitorŭ, care te face sĕ dormĭ fără grijă și se-țĭ umfli burta trăindŭ numai pentru tine, ér alții sĕ móră.

Numai de curêndŭ unŭ confrate de peste munțĭ îmĭ scria: »Este tristŭ, că la noi aicĭ pressa română națională este persecutată de streinĭ, nu mai puținŭ de Românii bălțațĭ; ér dincolo, în România, ea nicĭ măcarŭ la Ardelenĭ nu întêmpină sprijinŭ.« Așa e! Unŭ mare adevĕrŭ a grăitŭ și acestŭ adevĕrŭ mĕ face pre mine posomorîtŭ și tristŭ, ca sĕ nu ḑicŭ pesimistŭ. Nu e o ḑi lăsată de tatălŭ cerescŭ, ca o nouă dovadă despre acelŭ adevĕrŭ sĕ nu mĕ facă pe mine și mai posomorîtŭ și mai tristŭ de cum sunt.

Chiar serbarea mărețeĭ ḑile în Bucurescĭ pentru mine n'a fostŭ decâtŭ unŭ nou prilegiu d'a constatá cu jale și a mĕ întristà până în adênculŭ sufletului, cum Ardelenii noștri strălucescŭ prin lipsa lorŭ dela orĭ ce întrunire dela orĭ ce lucrare pentru a găsi unŭ mijlocŭ, și o cale spre a ne puté face folositorĭ frațilorŭ noștri rĕmașĭ pe terenulŭ de luptă, pe „gloriosulŭ locŭ«!

Noi avemŭ aicĭ o sumedeniă de Ardelenĭ cărturarĭ erudițĭ, profesorĭ învĕțațĭ, comercianțĭ iscusițĭ și procopsițĭ, proprietarĭ și arendașĭ înbogățițĭ, ingincrĭ bine plătițĭ, medicĭ căpătuițĭ, funcționarĭ înmândrițĭ și gazetarĭ deștepțĭ, dér vai șĭ amarŭ! Toțĭ cu toții nimicŭ nu facemŭ. Se póte că unora nu le place sgomotulŭ, ér altora nu le vine la socotélă de a vedea mâncândŭ sĕraculŭ dintr'unŭ blidŭ cu bogatulŭ și stândŭ de vorbă cocoțatulŭ cu persecutatulŭ. Dér atuncĭ sĕ facă bine cei mai luminațĭ, cei mai cu védă sĕ ne arete cu cumpĕtŭ și fără sgomotŭ calea și adevĕrulŭ cum amŭ puté dà »și adĭ mână de ajutorŭ celorŭ rĕmașĭ în gloriosulŭ locŭ.« **Moțulŭ.**

Sĕrbătórea lui Banffy și adunarea din Deșiu.

(Coresp. part. a »Gaz. Trans.«)

I.

Pre ḑiua de 11 Maiu a. c. a fostŭ convocată adunarea comitatului Solnocŭ-Dobêca. Premitŭ, că pe acéstă ḑi s'a otărîtŭ de unŭ comitetŭ, în frunte cu contele Cornisiu Victorŭ, ca sĕ i-se pregătéscă unŭ felŭ de jubileu d-lui prefectŭ Banffy. Pretestulŭ, séu cum amŭ ḑice titlulŭ la acéstă serbare, ilŭ luară dela înplinirea de 10 anĭ a funcționării d-sale ca comite-supremŭ, plus activitatea sa fără sémĕnŭ (páratlan) în serviciulŭ publicŭ, și cu deosebire alŭ acestui comitatŭ. In onórea jubilarului se hotărĭ între altele și o cină comună (banchetŭ). Nu voiu tăcé asupra pregătirei acestei serbărĭ.

Incă din 10 Aprilie se espedară învitațiunĭ pentru participare la banchetŭ atâtŭ funcționarilorŭ judicialĭ și administrativĭ, câtŭ și proprietarilorŭ particularĭ și chiar și preoțilorŭ românĭ. In urma hotărîrei luate de a se face jubileu, totŭ aparatulŭ administrativŭ se puse în mișcare, ca sĕ facă pregătirĭ și sĕ engajeze la participare pre câtŭ mai mulțĭ. Așa sĕ ne mărginimŭ numai la centru și sĕ observămŭ mișcarea.

Incă cu o sĕptĕmână înainte de ḑiua serbărei coincidentă cu ḑiua adunărei comitatense, primulŭ vicenotarŭ alŭ comitatului umblà pela diferitele corporațiunĭ și le învità și moralminte le deoblegà nu numai a merge la gratulare la prefectulŭ, ci le prescrise cu convoirea lorŭ, forțată moralminte, și ordinea în care sĕ méargă și cine cu cine sĕ se grupeze. Așa între altele amintescŭ, că d-lŭ vicenotarŭ aflà de bunŭ, a grupá pentru scopulŭ presentărei la gratulare sub conducerea gardianului dela claustrulŭ franciscanŭ din locŭ: pe biserica ev. reformată, pre cea gr. cat. și cea gr. orientală. Cu acésta rugarea se presentà la protopopulŭ gr. cat. cerêndu-i consensulŭ, precum și la preotulŭ gr. or. Nu sciu, încâtŭ a promisŭ unulŭ séu altulŭ că se unesce cu programa stabilită, destulŭ atâta, că într'unŭ punctŭ alŭ programei pentru scopulŭ presentării, vedemŭ pe protopopulŭ gr. cat. figurândŭ cu numele sub conducerea guardianului, astfelŭ subordinândŭ pre protopopulŭ gr. cat. unui guardianŭ rom. cat. pre când biserica gr. orientală figuréză sub unŭ punctŭ deosebitŭ. Judece on. publicŭ asupra acestei procederĭ a arangiatoritorŭ. Noi ne mărginimŭ la atâta a observá, că programe de aceste, în carĭ figuréză câțĭ cu scirea și învoirea, câțĭ fără scirea și voința lorŭ, se buciuma apoi în tótă lumea unguréscă.

Incà in 10 Maiu stindardele tricolore maghiare, carĭ fâlfâiau mai de pe fie-care casă spuneau ca și cu gura, că mare serbătóre sosesce. Salve din tréscurĭ (piue) anunțară în 11 diminéța însemnătatea ḑilei, începutulŭ serbătórei. Apoi arcurĭ de triumfŭ redicate la întrarea în alea din susŭ și în cea din josŭ cu diferite inscripțiunĭ dictate de entusiasmŭ, arĕtau, că se dă cuiva onorŭ nu de tóte ḑilele. La arangiarea acestora luară parte mai multe societățĭ și corporațiunĭ, între carĭ cu unŭ zelŭ deosebitŭ și cu prodigalitate corporațiunea „calei ferate Someșane,« a carei personalŭ dirigentŭ e mai întregŭ recrutatŭ din jidovime. Insuflețirea, carea animá pre »patrioții din metropola comitatului«, în cea mai mare parte până mai ierĭ alaltăerĭ perciunațĭ, se vede din înscripțiunea de pre unŭ arcŭ triumfalŭ, carea sună în idiomulŭ originalŭ: „Jöjj éltett a nép, életed életet ád,« pre românesce: »Vino, poporulŭ te bineventéză, viața ta dă viață.« Incă de diminéța acurgea la metropolă o mulțime de representanțĭ ai comitatului de tóte clasele, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că avea sĕ se alégă solgăbirĕu la Cheuchesiu (Kékes) și trei Maghiarĭ cu bune proptele cortețiseră de cu bunŭ timpŭ.

Sosesce timpulŭ deschiderei adunărei comitatense. Insuflețirea erá mare, precum se póte aflá din cele premerse. Aceste am ținutŭ de bine a fi constatate, ca se judecămŭ apoi decursulŭ desbaterilorŭ în adunare (congregațiune).

Voimŭ sĕ scie publiculŭ, că convocarea congregațiunei precum și programa obiectelorŭ ce erau a se pertractá s'a făcutŭ *numai în limba maghiară lovindŭ prin acésta în § 6 articlulŭ* de *lege 44 din 1868 despre egala îndreptățire a naționalitățilorŭ. Acésta nedreptățire a limbei române se fie una a mânŭ.* Acum se petrecemŭ cu atențiune deschiderea și decursulŭ congregațiunei.

Deschiderea o făcù Banffy în »atilla« cu o vorbire, pre care o cetí. Pre scurtŭ ḑisŭ aceea vorbire conținea activitatea sa în decursulŭ domnirei sale în acestŭ comitatŭ. Éljen-urĭ însuflețite.

Acum se sculà d-lŭ Simonŭ Lajos deputatŭ dietalŭ din cerculŭ Ilandei, și după-ce preamărí pe ministrulŭ-președinte Tisza enumĕrândŭ multele și marile merite pentru patria maghiară, cerù ca adunarea comitatensă se voteze adresa de felicitare redigeată de comitetulŭ permanentŭ cătră ministru-președinte din incidentulŭ jubileului sĕu de 10 anĭ a șederei sale în fotoliulŭ de ministru, ceea ce congregațiunea și primì cu însuflețire.

Atâtŭ prefectulŭ câtŭ și alțĭ vorbitorĭ maghiarĭ vorbiră toțĭ în limba maghiară, fără se esplice cineva în limba română, ceea ce se vorbesce și se face pentru ca se înțelégă și cei ce nu sciu de locŭ unguresce.

§ 3 din articlu de lege mai susŭ citatŭ dă dreptŭ *„fiecui, carele are acolo dreptulŭ vorbirei, se vorbéscă séu unguresce séu limba sa propriă maternă, décă acésta nu e cea unguréscă.“*

Acuma sĕ ne întrebămŭ, cum va vorbí unŭ Românŭ, cum va puté unŭ representantŭ nemaghiarŭ, carele nu posede limba maghiară, sĕ apere interesele comitatului, adecă ale poporațiunei, pre carea o representă décă elŭ nu scie despre ce se vorbesce, care punctŭ din programă se desbate. Și bine se fimŭ pricepuțĭ, că locuitorii acestui comitatŭ suntŭ în maioritate preponderantă Românĭ, și prin urmare în adunările municipalĭ se tractéză despre interesele vitale ale acestui poporŭ.

Apoi décă § 2. din art. de lege pentru egala îndreptățire a naționalitățilorŭ concede și dă dreptŭ, că la cererea măcarŭ a părții a cincea din corpulŭ representativŭ a jurisdicțiunei séu din membrii comitetului sĕ se pórte protocólele și în limba, care o doresce, — atuncĭ credemŭ și ținemŭ, că *acésta egală îndreptățire ce se*

țintesce prin § 2 numai așa se póte face, déca protonotariulŭ comitatensŭ va reproduce tóte séu încai va reresuma pe scurtŭ tóte, câte se vorbescŭ într'una și câte într'alta limbă. Acésta o pretinde și chiar interesulŭ înțelegerei reciproce, căci atuncĭ s'ar evita episode, ca și carĭ s'au vědutŭ în decursulŭ sesiunei din 11 l. c. provenite din causa nepriceperei limbei.

Câtŭ de frumosŭ sună legea și câtŭ de amară este realitatea.

Sĕ însemnămŭ dară nerespectarea §§-2 și 3 articl. de lege mai susŭ amintitŭ ca și a doua neîndreptățire a limbei naționalităței române din partea maiorităței representanțilorŭ municipiului acestuia.

Comitele supremŭ din punctŭ de vedere a scurțimei tempului lasă, ca adunarea sĕ otărască altŭ »modus procedendi« și nu după programa stabilită. Decĭ puse la ordinea ḑilei punctulŭ referitorŭ la candidarea pentru postulŭ de solgabirĕu în cerculŭ Cheuchesiului (Kékes). Pre când se mișcau cei denumițĭ pentru candidare cătră loculŭ reservatŭ spre acestŭ scopŭ, cu tóte că era sgomotulŭ așa de mare, încâtŭ nu se putea auḑi și pricepe vorba, d-lŭ comite trecŭ preste câteva puncte din programŭ. Sgomotulŭ eră încă mare, când prefectulŭ puse la ordinea ḑilei punctulŭ din programŭ: că adunarea municipiului sĕ redice la valóre de conclusŭ alŭ sĕu *maghiarisarea numelorŭ nemaghiarilorŭ.* Presupunemŭ, ca că intențiunea d-sale a fostŭ, ca sĕ se voteze pe neobservate acestŭ punctŭ, fiindŭ sprijinitŭ de sgomotŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Comisiunea de 50 a reuniunii de maghiarisare din Clușiu a primitŭ modificările dispuse în statute de ministrulŭ de interne. Totodată s'a alesŭ unŭ comitetŭ alŭ presei cu însărcinarea d'a informa autenticŭ presa ḑilnică asupra afacerilorŭ reuniunei. In comitetulŭ presei suntŭ aleșĭ și deputațĭ. O deputațiune a acestei reuniunĭ, în frunte cu primarulŭ Clușiului Dr. Carl Haller, s'a dusŭ în Pesta, unde însoțită de mai mulțĭ deputațĭ ardelenĭ vorŭ cere audiență primatelui Simor, cardinalului Haynald și mai multorŭ bărbațĭ conducĕtorĭ. De succesulŭ acestei deputațiunĭ atêrnă și urmările reuniunei de maghiarisare. Activitatea ei se va întinde peste 12 comitate.

—0—

Ministrulŭ de justiție unguresců a transferatŭ pe notarulŭ publicŭ Iosef Maager din Mediașŭ în aceeașĭ calitate la Brașovŭ.

—0—

La banchetulŭ ce s'a datŭ la 14 Maiu n. în Têrgu-Mureșului, cu ocasiunea jubileului de 25 de anĭ a archidiaconului districtului bisericescŭ alŭ Mureșului, Franz Kovacs, s'a adunatŭ 100 fl. pentru reuniunea de maghiarisare.

—0—

Mâne, Marțĭ, scólele române centrale din Brașovŭ vorŭ serba maialulŭ lorŭ obicinuitŭ.

—0—

Ministrulŭ președinte Tisza se va duce la începutulŭ lui Iuniu la Viena, ca sĕ presinte Maiestății Sale lista acelorŭ persóne, care au sĕ fie numițĭ membri ai camerei magnaților. Publicarea oficială a membrilorŭ numițĭ se va face în cursulŭ lunei Iuniu.

—0—

Tribunalulŭ din Clușiu a condamnatŭ în ḑilele acestea pe bărbatulŭ-femeiă Szolacsi Marisko pentru furtŭ prin spargere la șése lunĭ de inchisóre. Ea servise mulțĭ anĭ ca slugă în haine bărbătescĭ, fără ca stăpânulŭ ei sĕ fi bănuitŭ că e femeiă.

—0—

Bancnotele vechĭ de 50 fl. din anulŭ 1866 se mai primescŭ la oficiele de contribuțiune numai până la 31 Maiu a. c. Dela acestŭ terminŭ încolo se vorŭ primi numai la cassa centrală.

—0—

»Romănulŭ« spune, că o revistă politică, »Romănische Revue,« va apăre la 7 Iuliu în Pesta sub direcțiunea d-lui Corneliu Diaconovicĭ.

—0—

Pentru serbarea ḑilei de 10 Maiu, proclamarea regatului Românŭ, se facŭ marĭ pregătirĭ în Bucurescĭ.

—0—

La 10 Maiu se va deschide în Bucurescĭ o esposițiune de arte frumóse în localulŭ cercului artisticŭ „Intim-Club.« Se vorŭ espune lucrărĭ de ale artiștilorŭ românĭ.

—0—

Vinerĭ la 1 Maiu n. pe când poporulŭ era adunatŭ, la têrgulŭ de țéră în Lipova pela 9—10 óre ḑiua a isbucnitŭ unŭ focŭ înfricoșatŭ în comuna Spata, comit. Carașŭ (Bănatŭ). Satulŭ fiind așeḑatŭ pe dealŭ și avêndŭ numai patru fântânĭ, aprópe jumĕtate a devenitŭ pradă flacărilorŭ. Biserica fiind tótă de lemnŭ încă a arsŭ până în fundamentŭ, clopotulŭ s'a topitŭ scrumŭ, ér celelalte recuisite bisericescĭ mai tóte s'au mântuitŭ. Intre casele și averile arse suntŭ casele preotului, ale crâsnicului etc. Paguba s'a prețuitŭ aproximativŭ la 10 mii florinĭ v. a.

ACADEMIA ROMÂNĂ.

Vinerĭ în 3 (15) Maiu Academia română a ținutŭ ședință publică ordinară sub președința d-lui vice-președinte B. P. Hajdĕu.

D. D. Sturdza a cititŭ o seriă de notițe despre mai multe descoperirĭ istorice făcute în timpii din urmă. A comunicatŭ mai ântĕiudes pre o scrisóre autografă dela 1598 a lui Mihaiu Vitézulŭ, dată postelnicului Grigore Balogŭ, pe care l'a trimisŭ în misiune diplomatică la principele Transilvaniei și la împĕratulŭ Austriei. Acestŭ documentŭ oficialŭ a fostŭ dăruitŭ de d. D. Sturdza bibliotecei Academiei.

D. Sturdza a mai comunicatŭ apoi despre unŭ stêgŭ românŭ luatŭ la 1683 înaintea Vienei. Acestŭ steagŭ, care se află actualmente în museulŭ dela Dresda și are pe elŭ inscripțiunea: Vitejia dréptă sĕ biruéscă a fostŭ alŭ oștirei lui Șerbanŭ Cantacuzino Voevodŭ care a luatŭ parte la vestitulŭ asediu alŭ Vienei făcutŭ de Kara-Mustafa pașa. In fine d. D. Sturdza a mai vorbitŭ de mai multe monede de ale lui Alexandru celŭ Bunŭ, descoperite în timpii din urmă și carĭ au înbogățitŭ marea colecțiune numismatică a Academiei.

După d. Sturdza s'a datŭ cuvêntulŭ d-lui Gr. G. Tocilescu. D-sa a comunicatŭ și esplicatŭ o diplomă militară inedită a împĕratului Traianŭ, adusă de d-sa din Dobrogea. Acéstă diplomă s'a găsitŭ în ḑiua de 24 Martie trecutŭ în satulŭ Oltina, plasa Silistra-nouă, jud. Constanța. După cum a arătatŭ d. Tocilescu, ea acordă dreptulŭ de cetățeniă română și de căsătoriă legitimă (connubium) la 3 escadróne de călărețĭ și la 6 cohorte de pedestrașĭ, carĭ au servitŭ 25 de anĭ în Moesia inferióră. D. Tocilescu a arĕtatŭ apoi cum se făceau aceste diplome, și ce însemnătate au pentru istoria militară și etnică a provincielorŭ dunărene. Stabilesce anulŭ când diploma a fostŭ dată, anume 14 Augustŭ anulŭ 100 după Christosŭ și constată, că împĕratulŭ Traianŭ nu-și reînoia încă puterea tribunițiană la 1 Ianuariu, cum s'a susținutŭ până acum de epigrafiștĭ.

Comunicațiunea a fostŭ ascultată cu multŭ interesŭ. Ea se va publică câtŭ de curêndŭ în »Analele Academiei Române,« însoțită de textulŭ diplomei. Până adĭ nu se cunoscŭ de câtŭ 81 diplome militare numite: tabulae onestae missionis.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Pesta, 18 Maiu. — Birtașulŭ Felsenburg din piața Elisaveta s'a găsitŭ erĭ diminéță mortŭ în pivniță, cu gâtulŭ tăiatŭ. Lângă elŭ se afla unŭ briciu, cu care s'a sinucisŭ. Elŭ era în etate de 73 de anĭ. — Diurnistulŭ de tribunalŭ Iónŭ Csory s'a împușcatŭ de supĕrare, fiindcă n'a fostŭ înaintatŭ în funcțiune. Diurnistulŭ și-a împușcatŭ mai ântêiu fetița sa de nouĕ anĭ, împușcă apoi asupra soției sale, pe care însă n'o nimerì, și în urmă își luă și elŭ viéța.

Vocĭ din publicŭ*).

Domnule Redactorŭ! In comentariile ce le faceți la unele pasagii din intêmpinarea d-lui advocatŭ N. Strĕvoiu apĕrută în Nru. 84 din 2 Maiu a. c., sub 3) ḑiceți: »S'au uitatŭ aicĭ încasările dela balŭ, despre carĭ scimŭ cu siguritate, că asemenea le-a făcutŭ d-l Lengĕr. Totulŭ a fostŭ venitulŭ dela concertŭ, dela representațiunea teatrală și dela balŭ«... Permiteți, Domnule Redactorŭ, a declara, că d-lŭ Lengĕr n'a făcutŭ nicĭ o încasare încâtŭ privesce balulŭ și acésta din simplulŭ motivŭ, că aceste încasărĭ le-a făcutŭ casierulŭ comisiunii balului, tênĕrulŭ comerciante d. N. Seniusŭ, și prin subscrisulŭ, fostulŭ președinte alŭ acestei comisiunĭ, apoi au fostŭ așternute comitetului centralŭ în prima ședință ținută pentru incheerea conturilorŭ.

Binevoițĭ, Domnule Redactorŭ, a primi espresiunea considerațiunii ce vĕ păstrezŭ.

Brașovŭ 3/15 Maiu 1885. **I. Bozoceanu.**

*) Pentru cele publicate sub acéstă rubrică redacțiunea nu ia nicĭ o rĕspundere.

DIVERSE.

Din esposițiunea din Budapesta. — Unŭ domnŭ se opresce înaintea pavilionului croatŭ: „Acésta e fără îndoială esposițiunea croată«, ḑicea unui amicŭ. „De unde scii?« îlŭ întrebă acesta. »E lesne de ghicitŭ«, fŭ rĕspunsulŭ, »înaintea pavilionului unguresců e o fântână mare și aicĭ e una mică. Croații trebue sĕ aibă tóte ale Ungariei, deși într'unŭ formatŭ mai micŭ; mĕ prindŭ că se găsesce espusă aicĭ și o orgă mică, fiind-că Ungurii au espusŭ una mare.« Și așa era întru adevĕrŭ.

Filoxera și dinamita. — Unŭ inventatorŭ propune unŭ mijlocŭ originalŭ și neașteptatŭ pentru a distruge filoxera. Elŭ pretinde că arŭ fi observatŭ, că acestŭ flagelŭ nu esistă în părțile bântuite de cutremurele de pĕmêntŭ, și propune prin urmare micĭ cutremure de pĕmêntŭ artificiale cu ajutorulŭ dinamitei. Écă o întrebuințare neașteptată a substanței esplosibile.

***

Maniaculŭ și servitorulŭ. — X..., unŭ bĕtrânŭ maniacŭ, are trebuință de unŭ servitorŭ. —Ai mai servitŭ undeva? întrébă pe primulŭ individŭ ce i se presintă. — Nu, d-le. — Cum! n'ai servitŭ nicĭ odată și cutezĭ a te presinta la mine!... Apoi, îi ḑise sĕ plece. Peste o ḑi se presintă unŭ altŭ servitorŭ. — La cine ai servitŭ? întrébă maniaculŭ. La d-na P. X..., forte supĕratŭ: — Cum! ai eșitŭ dintr'o casă cum se cuvine și ai curagiulŭ sĕ te presințĭ aicĭ?...

MULȚĂMITĂ PUBLICA.

(Urmare și fine).

Lista Nr. 21. Colectante: M. O. D. Gedeonŭ Blașianu, v.-protopp. gr. cat. în Mediașŭ 1 fl., Nicolau Latiu, parochŭ Blașielŭ 1 fl., Spect. D. Ioanŭ Gerasimŭ, subjude reg. Mediașŭ 1 fl., Dionisiu Romanŭ, cancelistŭ Mediașŭ 1 fl., Iosifŭ Barbu, capelanŭ 1 fl. Suma 5 fl.

Lista Nr. 22. Colectante: P. O. D. Basiliu Rațiu, protopp gr. cat. Reghinŭ 2 fl., Eugeniu Crișanŭ, Maria Cetățianŭ n. Crișanŭ, Maria Ceușianŭ n. Nicolau, M. Orbonașŭ, adv., P. Barbu, adv., Elia Lupu, preotŭ Brescu, Simeonŭ Sbêrcea, parochŭ Toplița, Zacheiu Graurŭ, parochŭ Sidriașulŭ mare, Simeonŭ Crainicŭ, parochŭ Urișiu, Vasiliu Scridonŭ, parochŭ Șerbenĭ, Teodorŭ Popŭ, parochŭ S. Mihaiu, Alexandru Têrnăveanŭ — toțĭ câte 1 fl., Ioanŭ Radu, parochŭ Teleculŭ rom. 40 cr., Iuliu Graurŭ, parochŭ Curticapŭ 60 cr. Suma 15 fl.

Lista Nr. 23. Colectante: P. O. D. I. P. Rusu, protopp. gr. cat. în Sibiiu 1 fl., Ilustr. Sa D. Paulŭ Dunca, cons. guber. 2 fl., Ilustr. Sa D. Baronŭ Ursu, colonelŭ, Ilustr. Sa D. Majorŭ Maximŭ, D. Georgiu Barițŭ, redactorŭ, Spect. D. Iosifŭ St. Șuluțŭ, jude reg., Spect. D. Ioanŭ Crețiu, vice-not., Spect. D. Ioanŭ Popŭ de Galațĭ, adv., Georgiu Munteanu, secret. comit. scol. gran. — toțĭ câte 1 fl. Suma 10 fl.

Lista Nr. 24. Colectante: Spect. D. Nicolau Barbu, adv. în Alba-Iulia, Alexandru Tordoșanu, protopresbit., Georgiu Filipŭ adv., Mihaiu Cirlea, Gregoriu Elecheșiu, protopp., N. Coșierŭ, adv., A. Cadarŭ, Nicolau Paloșianu, Popa Culița — câte 1 fl. Suma 9 fl.

Lista Nr. 25. Colectante: Spect. D. Dr. Stefanŭ Popŭ, fisicŭ comitatensŭ în Făgărașŭ 2 fl., Greg. Negrea, controlorŭ 50 cr., Popenciu Iacobŭ 1 fl., Chețianu Aldulea 50 cr., I. Romanŭ 1 fl., Dr. Motocŭ 50 cr., Dr. Andreiu Micu, adv. 1 fl., Ioanŭ Florea ases. orf. 50 cr., Dr. Bing Ede 50 cr., Negrea Laureanu 5 fl., Ioanŭ Szilágyi 1 fl. Suma 13 fl. 50 cr.

Lista Nr. 26. Colectante: M. O. D. Ioanŭ P. Laslo, v.-protopp. gr. cat în Zlatna 1 fl., Nicolau Todorescu, preotŭ gr. cat. Feneșiŭ 1 fl. Suma 2 fl.

Lista Nr. 27. Colectante: D. Ioanŭ C. Panțu, prof. în Brașovŭ 1 fl., Andreiu Bârseanu 1 fl., Ioanŭ Popea 1 fl., Mateiu Bârsanŭ 1 fl., Simeonŭ Damianŭ 2 fl., Petru Nemeșiu 1 fl., Vasilie Popa 1 fl., A. Mureșianu 2 fl., N. N. 1 fl., Petru M. Zănescu 2 fl. Suma 13 fl.

Lista Nr. 28. Colectante: D. Alexandru Lazarŭ, propr. de mine în Abrudŭ, Candinŭ Davidŭ, propriet. de mine și primarŭ, Ioanŭ Todea, parochŭ gr. or., Alexandru Danciu, propriet. de mine, N. Lobonțiu, întreprinḑĕt., Ioanŭ Gáll, Ios. Crișianŭ, Petru Boerŭ, Iulia Vasiu, Dionisiu Baloșŭ, comerc. — toțĭ câte 1 fl., Alexandru Filipŭ 2 fl. Suma 12 fl.

Lista Nr. 29. Colectante: Spect. D. Dr. Iacobŭ Maiorŭ, medicŭ în Lugoșŭ 1 fl., Ilustr. Sa Dr. Victorŭ Mihali, eppŭ 5 fl., Brediceanu, adv. 2 fl., Mihailŭ Bessianu 2 fl., Teodorŭ Popŭ 2 fl., Petru Popŭ. can. 1 fl., Nicolau Munteanu 50 cr., Densușianŭ canon. 1 fl., Iancŭlescu 1 fl., Fabiu Rezeiu, adv. 2 fl., Simeonŭ Tomașiu 1 fl., Antonescu 50 cr., Dr. Maiorŭ, cons în pens. 2 fl. Suma 21 fl.

P. On. D. Nicolau Solomonŭ, protopp. gr. cat. în Luduşiu colectante 1 fl., Teofilŭ Popŭ parochŭ Hadoraŭ, Demetriu Metea parochŭ Acințișiu, Deacŭ Nicolau parochŭ Teurenĭ — câte 1 fl. Suma 4 fl.

M. On. D. Stefanŭ Câmpeanu, v.-protopp. gr. cat. în Elisabetopole colectante 1 fl., Zaharia Pușcariu, cancel. 50 cr., Petru Borcŭ, locotenente 1 fl., Zach. Tătarŭ, v.-not. 50 cr., Teodorŭ Borza, parochŭ 50 cr. Suma 3 fl. 50 cr.

D-lŭ Paulŭ Olteanu, învĕț. diriginte în Hațegŭ 1 fl.

Bilanțŭ.

Venitulŭ totalŭ	420 fl. 05 cr.
Spesele de arangiare etc. . . .	82 fl. 24 cr.
Venitŭ curatŭ	377 fl. 81 cr.

P. S. Lista Nr. 13. Colectante: M. O. D. Ioanŭ Hossu, v.-protopp. în Coșiogna 1 fl., Ioanŭ Butnarŭ, parochŭ gr. cat. Booșŭ 1 fl., Gregoriu Szabo, parochŭ gr. cat. Aitonŭ 1 fl., Basiliu Poruțŭ, parochŭ gr. cat. Rediu 1 fl., Gravilă Olteanu, par. gr. cat. Pata 1 fl., Aureliu Ponțiu, par. gr. cat. Dezmirŭ 2 fl., Nicolau Cosma, par. gr. cat. Juculŭ super. 1 fl., Simeonŭ Peteanu, par. N. Zsuk 1 fl., V. Popescu Juculŭ inf. 1 fl. Suma 10 fl.

Blașiu în 8 Maiu 1885.

Alexandru Uilăcanu, președinte. *Nicolau Popescu*, casarŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 2 Maiu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	89	90
Renta rom. amort. (5%) . .	91½	92½
» convert. (6%) . .	88	90
Împr. oraș. Buc. (20 fr.) . .	30	30½
Credit fonc. rural (7%) . .	100½	101½
» „ „ (5%) . .	84	85
» » urban (7%) . .	96¾	98
» » » (6%) . .	90	92
» » » (5%) . .	81½	82½
Banca națională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	—	—
« » » Națională . .	—	—
Aurŭ	13.¼%	12¾
Bancnote austriace contra aurŭ	2·01	2.04

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Maiu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	97.60
Rentă de hârtiă 5% . .	92.35
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	97 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107.50
Bonurĭ rurale ungare . .	102.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.
Bonurĭ croato-slavone . .	101.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	116 25
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	119.75
Renta de hârtiă austriacă	82 40
Renta de arg. austr. . .	82.90
Renta de aurŭ austr. . .	107 70
Losurile din 1860 . . .	138 75
Acțiunile băncei austro-ungare	857 —
Act. băncei de creditŭ ung.	288 50
Act. băncei de creditŭ austr.	288 70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 85
Napoleon-d'orĭ	9.84
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	60.85
Londra 10 Livres sterlinge	124.06

Cursulu pieței Brașovŭ

din 16 Maiu st. n. 1885

Bancnote românescĭ	Cump.	8 80	Vênd.	8.82
Argint românesc	»	8.70	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.85	»	9.86
Lire turcescĭ	»	11.10	»	11.15
Imperialĭ	»	10.10	»	10.12
Galbenĭ	»	5.80	»	5.84
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	125.—
Discontulŭ » . . .		7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră dĕ aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anuluĭ 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea completă.

Administrațiunea »Gaz. Trans.«

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a căleĭ ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timișŭ	1.33	—	—	10.15
Brașovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighișóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediașŭ	6.00	12.11	1.23	
Copșa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blașiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiușŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vințulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clușiu (	10.08	5·59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeșdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirișŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velințe	—	10,56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1,59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriș	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeșdu	8.38	5.11	—	
Clușiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriș	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vințulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiușŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blașŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediașŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigișóra	4.50	4.17	12.15	
Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Brașovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timișŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiușŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vințulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Șibotŭ	4.35	11.43	
Orăștia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicica	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborșin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulișŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovațŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovațŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulișŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bêrzova	6.18	9.18
Soborșin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicica	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăștiă	10.47	3.46
Șibotŭ	11.14	4.20
Vințulŭ de josŭ	11.46	5 06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiușŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timișóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Hațegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Banița	6.43
Petroșenĭ	7.00

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroșenĭ	8.56
Banița	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Hațegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37